

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/287/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616206288
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1616206288.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a sudcov JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobkyne: C. H. G., Z..G., V.: XX XXX XXX, R. XX, Ž., proti žalovanému: G. G., T. XX. XX. XXXX, H. C. Š. XXX, C. Š., o zaplatenie 732,42 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 31. júla 2019 č. k. 27Csp/37/2016-191, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a vo výroku o nároku na náhradu trov konania, **z r u š u j e** a vec sa mu v tomto rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 732,42 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd prvej inštancie žalobu zamietol a o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že dňa 2. 12. 2010 uzavreli žalobkyňa a žalovaný Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej žalobkyňa zriadila a viedla pre žalovaného účet IBAN č. SKXX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Na základe tejto zmluvy bola žalovanému vydaná karta Maestro s denným limitom 500,- eur. Zmluvou o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 15. 11. 2013 žalobkyňa zriadila žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 790,- eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9 % ročne. Po opakovanom prekročovaní povoleného limitu prečerpania žalovaný žalobkyňa dňa 1. 1. 2015 pristúpila k postupu podľa čl. 8.9 VOP a znížila žalovanému limit povoleného prečerpania na 0,- eur. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa žalovaný dostala do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Nepovolené prečerpanie ku dňu 3. 6. 2015 predstavovalo sumu 732,42 eur, ktorú sumu žalovaný doposiaľ neuhradil. Žalovaná suma 732,42 eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obrátmi vykonanými na účte žalovaného. Účet žalovaného bol zatvorený dňa 3. 6. 2015, kedy žalobkyňa debetný zostatok na účte klienta previedla na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Pre nepovolené prečerpanie je platná Sadzba úroku 28 % ročne a vyplýva z VOP bod 16 časť T oddiel III v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“.

3. Z tohto skutkového stavu súd prvej inštancie vyvodil záver, že žaloba je čiastočne dôvodná. Skonštatoval, žalobkyňa preukázala, že so žalovaným uzavrela jednak zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, na základe ktorej mu žalobkyňa zriadila osobný účet a poskytla platobnú kartu a jednak zmluvu o povolenom prečerpaní na účte. Predmetné zmluvy uzavrel žalovaný ako fyzická osoba s uvedením rodného čísla a adresy trvalého bydliska. Išlo preto o zriadenie osobného účtu a nie účtu podnikateľského. Predmetom predmetného vzťahu bol teda bežný účet

fyzickej osoby - spotrebiteľa. Žalobkyňa je bankou - právnickou osobou poskytujúcou okrem iného službu vedenia účtu a taktiež poskytujúcou úvery aj formou povoleného prečerpania na účte. Ide preto podľa súdu prvej inštancie o spotrebiteľský spor, v ktorom má žalovaný postavenie spotrebiteľa. Následne na vec aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa ochrany spotrebiteľov a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalobca viedol pre žalovaného bežný účet, pričom prečerpanie finančných prostriedkov na účte vyplýva z predložených výpisov z účtu. Žalobkyňa úver zosplatnila k 3. 6. 2015, súčasne účet žalovaného uzavrela a previedla ho internou účtovnou operáciou na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Z predložených výpisov z účtu vyplýva, že ku dňu zosplatnenia žalobkyňa evidovala voči žalovanému pohľadávku 732,42 eur. Súd prvej inštancie preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 732,42 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného.

4. V prípade úroku za nepovolené prečerpanie vo výške 28 % ročne zo sumy 732,42 eur od 4. 6. 2015 do zaplatenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa svoj nárok odvodzovala zo všeobecných obchodných podmienok. Zo žaloby vyplynulo, že žalobkyňa účet žalovaného uzavrela ku dňu 3. 6. 2015. Tým žalobkyňa určila splatnosť dlhu - nepovoleného prečerpania. Ak teda žalobkyňa požaduje od žalovaného úroky z úveru odo dňa 4. 6. 2015, je zrejmé, že ide o úroky po splatnosti úveru. V tejto súvislosti súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že takto určený úrok žalobkyni nepatrí. Vychádzal z uznesenia ÚS SR sp. zn. IV 476/2012 zo dňa 18. 9. 2012, v zmysle ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania a veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že žalobkyňa nepreukázala ani platné individuálne dojednanie úroku uplatneného za nepovolené prečerpanie vo výške 28 %, pretože nepreukázala jeho dojednanie priamo v spotrebiteľskej zmluve. V konaní predložila iba úrokové sadzby produktov účinné od 1. 1. 2015 a účinné od 1. 3. 2015, ale túto listinu nepodpísali obe zmluvné strany a je nepochybné, že nebola so žalovaným ako spotrebiteľom individuálne dojednaná. Podľa súdu prvej inštancie tak dôležitý údaj, akým je úroková sadzba pri nepovolenom prečerpaní, nemôže byť považovaný za náležité a platne dojednaný za stavu, kedy nie je uvedený priamo v zmluve, ale dodávateľ ho neprehľadne, nevýrazným písmom popri iných dojednaniach skryl do obchodných podmienok a iných listín, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú, resp. im nebude venovať náležitú pozornosť. Pokiaľ tak dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu. Napokon mal za to, že žalobkyňou požadovaný úrok vo výške 28 % ročne zo sumy nepovoleného prečerpania je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. Peňažné prostriedky klienta na jeho bežnom účte sú bankou úročené len minimálne prípadne vôbec, ale od klienta banka požaduje v prípade prečerpania úrok vo výške bližšie sa jednej tretine dlžnej sumy ročne. Žalobkyňa tým zneužíva nepriaznivú finančnú situáciu klienta, jeho ľahkomyselnosť a neskúsenosť. Vzhľadom na uvedené sankčný úrok za nepovolené prečerpanie žalobkyňa stanovila v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Obč. zák., pretože jeho výška podstatne prevyšuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, pričom je odôvodnené predpokladať, že pokiaľ by žalovaný ako spotrebiteľ nebol v zložitej finančnej situácii, nedostal by sa do nepovoleného prečerpania a nezaviazal by sa tým platiť takto neprimerane vysoký úrok z požičaných peňazí. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie žalobu v časti úroku vo výške 28 % ročne zo sumy 732,42 eur od 4. 6. 2015 do zaplatenia zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

6. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa a napadla ním výrok, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobe vyhovie. Súdu prvej inštancie vytkla, že postupoval v rozpore s ust. § 150 a § 151 C.s.p. Keďže žalovaný sa k žalobe nevyjadril, skutkové tvrdenie uvedené v žalobe mal súd prvej inštancie považovať za nesporné. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutia odvolacích súdov vydané v obdobných veciach (rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/6/2018-96 zo dňa 29. 11. 2018, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/333/2017 zo dňa 31. 1. 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/405/2017). Ohľadom úroku uviedla, že v prejednávanej veci sa nejedná o úrok po zosplatnení. Daný úrok si uplatnila z titulu prekročenia, ktoré upravuje zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý samotný počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia dokonca ani nemusí ako

obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Naopak podľa § 18 ods. 1 citovaného zákona súvislosti s úročením prekročenia postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe. Žalobkyňa mala preto za to, že zverejnením vývesiek úrokových sadzieb na jej webovom sídle a v pobočkách je splnená povinnosť v zmysle § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Poukázala na to, že s oprávnením banky požadovať úroky za prečerpanie účtu počíta ako Obchodný zákonník, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 18 ods. 1. Nepovolené prečerpanie je prekročením v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a ustanovenie Všeobecných obchodných podmienok žalobkyne iba reflektuje ustanovenia relevantných právnych predpisov upravujúcich vedenie bežného účtu bankou a vzájomné práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o bežnom účte. Na podporu svojej argumentácie poukázala na rozhodovaciu činnosť iných všeobecných súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach.

7. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.), preskúmal odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

8. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania § 297 písm. b/ C.s.p. Pozornosti súdu prvej inštancie však ušlo, že podľa tohto ustanovenia možno postupovať iba za predpokladu, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné. Súd prvej inštancie však paradoxne žalobu v časti úrokov zamietol z dôvodu, že žalobkyňa podľa neho uplatnený nárok nepreukázala, teda zrejme vychádzal z toho, že skutkové tvrdenia strán sú sporné. Ak bol súd prvej inštancie toho názoru, že žalobkyňa uplatnený nárok nepreukázala, mal vo veci nariadiť pojednávanie. Inými slovami, ak sa žalovaný nevyjadrí k žalobe, výsledkom postupu podľa § 297 písm. b/ C.s.p. nemôže byť zamietnutie žaloby, pretože tento postup (rozhodnutie veci bez nariadenia pojednávania) predpokladá jednak nespornosť skutkových tvrdení strán a jednak jednoduchosť právneho posúdenia veci. Zo spisu vyplýva, že žalovanému bola dňa 9. 7. 2018 riadne doručená žaloba, ku ktorej sa však nevyjadril. Napriek tomu súd prvej inštancie spochybnil súlad výšky úročenia zostatku na účte po prekročení s príslušnými ustanoveniami zákonov na ochranu spotrebiteľa. Ak bol súd prvej inštancie toho názoru, že právne posúdenie veci z jeho strany bude mať za následok zamietnutie žaloby v časti úrokov, mal vo veci nariadiť pojednávanie a na ňom dať žalobkyňi možnosť právne argumentovať proti jeho argumentácii. Žalobkyňa tak v konaní pred súdom prvej inštancie nemala žiadnu možnosť spoznať názor súdu prvej inštancie a nemala ani možnosť produkovať ďalšie dôkazy na podporu svojich tvrdení (ktoré nepovažovala za sporné). Možno teda urobiť záver, že žalobkyňa nemohla účinne realizovať procesné práva, ktoré jej podľa zákona prislúchajú.

9. Súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom opísaným v predchádzajúcom odseku znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v odvolacom konaní. Preto odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. zrušil odvolaním napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a v zmysle § 391 ods. 1 C.s.p. vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na zrušenie odvolaním napadnutého výroku musel odvolací súd zrušiť aj výrok o nároku na náhradu trov konania.

10. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe vyhovené, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

11. V novom rozhodnutí o veci súd prvej inštancie rozhodne o nároku na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).
Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).